

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

<https://slaski.strazgraniczna.pl/sm/aktualnosci/52159,Straz-Graniczna-wraz-z-mieszkancami-uczčila-Bohaterska-Obrone-Węgierskiej-Górki-.html>
04.07.2024, 13:36

Straż Graniczna wraz z mieszkańcami uczčila Bohaterską Obronę Węgierskiej Górki przez żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza.

Zespół Prasowy Komendanta ŚIOSG
01.09.2023

W Węgierskiej Górcie odbyła się uroczystość z okazji 84. rocznicy bohaterskiej obrony Węgierskiej Górki, 80. rocznicy Stracenia Partyzantów w Żabnicy oraz 77. rocznicy Stracenia Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych.

W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i wojewódzkich, służb mundurowych, oświaty oraz stowarzyszeń z terenu gminy Węgierska Górka. Obecni byli także przedstawiciele Stowarzyszenia Weteranów Polskich Formacji Granicznych, a także harcerze z Hufca ZHP Węgierska Górka. Straż Graniczną reprezentowali Komendant Śląskiego Oddziału Straży Granicznej gen. bryg. SG Adam Jopek oraz jego Zastępca płk SG Adam Kurek. Komendantom ŚIOSG towarzyszyli Komendanci Placówek Śląskiego Oddziału Straży Granicznej.

Patriotyczne uroczystości rozpoczęły się od odsłonięcia muralu historycznego dot. Bohaterskiej Obrony Węgierskiej Górki na zewnętrznej ścianie Hali Widowiskowo-Sportowej w Węgierskiej Górcie. Następnie goście zebrali się pod schronem bojowym „Wędrowiec”, gdzie złożono meldunek i wiązanek kwiatów. Następnie uczestnicy wydarzenia przemaszzerowali pod pomnik Pomordowanych Partyzantów w Żabnicy. Tam odprawiona została Msza św. w intencji Obrońców Węgierskiej Górki, Straconych Partyzantów i Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych. Koncelebrował ją kapelan Śląskiego Oddziału Straży Granicznej ks. por. SG Artur Suska. We mszy św. ekumenicznie uczestniczył Dziekan Ewangelicki ks. płk SG Kornel Undas.

Po zakończeniu mszy świętej uczniowie Szkoły Podstawowej z Żabnicy zaprezentowali program artystyczny, odczytano Apel Poległych. Następnie odbyła się salwa honorowa.

Kolejnym punktem programu było złożenie przez przybyłe delegacje władz wojewódzkich, samorządowych, służb mundurowych i organizacji społecznych wiązanek kwiatów pod pamiątkową tablicą. Posadzono także dąb upamiętniający Pomordowanych Partyzantów w Żabnicy.

Uroczystość uświetniła asysta Kompanii Reprezentacyjnej oraz Orkiestra Reprezentacyjna

Straży Granicznej z Karpackiego Oddziału Straży Granicznej.

2 września 1939 roku rozpoczęła się bitwa pod Węgierską Górką. Toczyła się w rejonie Zwardonia, Milówki, Węgierskiej Górki i Lipowej. Ze względu na heroizm obrońców okazany w obliczu przeważających sił wroga, starcie zostało nazwane Westerplatte południa.

Południowa granica Polski na wschód od Zwardonia obsadzona była przez oddziały 1. Brygady Górskiej. Doliny Soły i drogi z Czadcy przez Zwardoń do Żywca bronił 1 batalion KOP „Berezwecz” 2 Pułku Piechoty KOP, batalionem dowodził major Kazimierz Czarkowski. Strzelcy wspierani byli przez batalion ON „Żywiec” i niewielkie siły artyleryjskie. Zaplecze stanowiły cztery schrony bojowe w Węgierskiej Górcie.

1 września 1939 r. o świcie z terytorium Słowacji przez Przełęcz Zwardońską wkroczyły w dolinę Soły oddziały 7. Bawarskiej Dywizji Piechoty pod dowództwem gen. bryg. Eugena Otta. Potężne uderzenie, wspólnie ze swoim pododdziałem KOP-u, dzielnie odpierał por. Roman Talarek. Realizując rozkaz przełożonego, pod naporem przeważających sił przeciwnika został zmuszony jednak do wycofania się w rejon Baraniej Góry.

Zwardoń został osaczony z dwóch stron od Przełęczy Zwardońskiej i od Koniakowa. Przewodnikiem przedniej straży tej dywizji był Alojzy Wagner, kierownik schroniska „Beskidenverein” na Hali Lipowskiej. 2 i 3 września Gustaw Pustelnik, właściciel schroniska na Hali Rysiance, przeprowadził przez granicę dwie jednostki niemieckiej 3. Dywizji Górskiej wraz z tankietkami, które przez płaje Romanki dotarły nad Bystrą, Wieprz i do Sporysza. 2 września 1939 r. w godzinach rannych nastąpiło kolejne uderzenie 7. Dywizji Piechoty w rejonie Ujsoł, Milówki i Kamesznicy w Beskidzie Żywieckim oraz w rejonie Istebnej i Koniakowa w Beskidzie Śląskim. Natarcie to przyplacili jednak Niemcy niemałą ceną, pozostawiając ponad 50 zabitych, a także dużo sprzętu bojowego (głównie samochodów opancerzonych). O godz. 11.00 natarcie oddziałów 7. Dywizji Piechoty zostało zatrzymane w Milówce.

Oddziały niemieckie po przegrupowaniu ponowiły atak. W ramach artyleryjskiego przygotowania ostrzelano polskie umocnienia oraz wieś, w wyniku czego spłonęły cywilne zabudowania. Pół godziny później do ataku ruszyła niemiecka piechota, która wkrótce znalazła się na przedpolach schronów bojowych w Węgierskiej Górcie. Niewielkiemu oddziałowi wojsk polskich udało się odeprzeć pierwszą falę uderzenia nieprzyjacielskiej piechoty celnym ogniem ckm-ów.

Niemcy zaczęli rozważniej podchodzić do kwestii planowania ataku, decydując się tym razem na zdobywanie poszczególnych schronów po kolei. Taktyka ta, której kluczowym punktem były grupy szturmowe wspomagane przez saperów, nie dała pierwotnie spodziewanych efektów. Ataki trwały aż do późnych godzin nocnych.

Dla upamiętnienia walk w Węgierskiej Górcie w 1993 r. w schronie „Wędrowiec” powstało muzeum, w którym zgromadzono pamiątki z tamtych lat. Przed nim zbudowano amfiteatr,

w którym odbywają się patriotyczne uroczystości. Za walkę obronną z hitlerowskim najeźdźcą, Węgierska Górka w 1971 r. została odznaczona Krzyżem Grunwaldu III klasy.

Harczerze ZHP Węgierska Górka stoją obok muralu

Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej KaOSG

Kompania Reprezentacyjna Straży Granicznej KaOSG

Funkcjonariusze Straży Granicznej oddają honor

Warta honorowa przy Schronie Bojowym "Wędrowiec"

Przemarsz uczestników wydarzenia do Żabnicy

Przemarsz uczestników wydarzenia do Żabnicy

Warta honorowa przed Pomnikiem Pomordowanych Partyzantów w Żabnicy

Uczestnicy uroczystości

Uczestnicy uroczystości

Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej z KaOSG

Kompania Reprezentacyjna Straży Granicznej z KaOSG

Ółtarz polowy podczas Mszy Świętej

Ółtarz polowy podczas Mszy Świętej

Ółtarz polowy podczas Mszy Świętej

Kompania Reprezentacyjna
Straży Granicznej z KaOSG

Funkcjonariusze Straży
Granicznej oddają honor

Funkcjonariusz Straży
Granicznej przy Pomniku
Pomordowanych Partyzantów w
Żabnicy